

ΙΠΠΟΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΑΛΕΞ. ΔΟΥΜΑ, ΠΑΤΡΟΣ

Η ΔΥΟ ΑΡΤΕΜΙΔΕΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ.

δηγεί στην αίθουσα των Τιμών του φεουδαρχικού πύργου των κομητών ντε Μοντγκομερ, ο οποίος δεκαπέντε χρόνια τώρα μένει χωρίς κύριο. Έκει τον βάζει να καθίσει σ' ένα θρόνο και του αποκαλύπτει ότι είναι γιος και κληρονόμος του τελευταίου κόμητος ντε Μοντγκομερ, ο οποίος έχει εξαφανιστεί μυστηριωδώς πρό δεκαετηστίαν, χωρίς ποτέ να εξακριβωθεί κανείς τι απέγινε. Αν και όλοι απέδωσαν την εξαφάνισή του στους εχθρούς του. Γι' αυτό τον λόγο μάλιστα, η 'Αλοΐζα ανάρθρεσε κρυφά τον γιο του, από φόβο μήπως βρει κι' αυτός την τύχη του πατέρα του. Ο Γαβριήλ άκουσε την αποκάλυψη της πιστής γυναίκας κι' έτοιμάζεται να πάει στο Παρίσι για να βρει τους εχθρούς του πατέρα του και να τους εκδικηθεί. Ένωματάξυ τρέχει στο σπίτι του Άγκερραν, ο οποίος έχει υιοθετήσει τη μικρή του φίλη 'Αρτέμιδα, για να της αναγγείλει τα ευχάριστα νέα. Μα εκεί, η 'Αρτεμις, της οποίας κανείς ως τότε δεν ήξερε την καταγωγή, τον πληροφορήσε ότι είχαν στήσει μερικοί μετ' υγίοι άργοντες έκ' έμερου του πατέρα της και την πάτερων, χωρίς να θέλη κι' η ίδια, με τον δούκα ντε Κάρτρο, μοιολογή εκείνη ήταν άδικα δώδεκα χρόνια. Μετά την αποκάλυψη αυτή, ο Γαβριήλ ανυπεριμμένος, έφυγε για το Παρίσι. Έκει, με το ψευδώνυμο 'Οποκίμης ντ' Έμές, κατόρθωσε να κερδίσει την αγάπη και την εκτίμησι του δούκα ντε Γκιζ, μαζί με τον όποιον τον εναμφρόκοιμε, έπειτα από ξη χρόνια, στην 'Ιταλία, όπου ο Γκιζ έχει εκτρατεύσει προς κατάρτιση του βασιλείου της Νεαπόλεως. 'Επειδή δέ τις ημέρες εκείνες έπρόκειτο να γίνουν στο Παρίσι οι γάμοι του διαδόχου Φραγκίσκου με τη Μαρία Στουαρτ, άνεμια του Γκιζ, ο δούξ στέλνει τον Γαβριήλ στην πρωτεύουσα με δώρα για τους νεόνυμους. Ένωματάξυ η 'Αρτεμις, της οποίας ο σύζυγος δούξ ντε Κάρτρο σκοτώθηκε στον πόλεμο, βρίσκεται στο παλάτι, κοντά στον βασιλέα 'Ερρίκο Β', τον πατέρα της, και τη μητέρα της 'Αρτέμιδα ντε Πουατιέ, την εννοούμενη του βασιλέως. Η Πουατιέ όμως, η οποία διαπέλει υπό την επίβρασι του κον'σταυλού Μοιρορανού, θέλει να πατήρη την κόρη της με τον γιο του τελευταίου, Φραγκίσκου. Ο Γαβριήλ στέλνει στο Παρίσι την ώρα άκριβος του ο βασιλέως κι' η Αδελή βρίσκονται στον 'Ιππόδρομο και παρακολουθούν διάφορους αγώνες των ευγενών.

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Μά ο Ιππότης ντε Βιεζβίγ, σαν τέλειος αιδωλός, την τελευταία στιγμή άπέτυχε επίτηδες κι' έτσι κέρδισε το δαχτυλίδι ο 'Ερρίκος Β'.

Μόλις ο βασιλεύς έπηρε το δαχτυλίδι, διάταξε μιιά στιγμή και κίνταξε με λύπη την 'Αρτέμιδα ντε Πουατιέ. Θα ήθελε πολύ να προσφέρει σ' αυτήν το έπαθλο της νίκης του, μα η έθιμοτυτία τον άνάγκασε να το δώσει στη Μαρία Στουαρτ, τη νεόνυμη, πρός τιμήν της οποίας γινότουσαν η εορτές.

—'Ε, λοιπόν, ρώτησε ο βασιλεύς μετά το τέλος του πρώτου αγώνος, πάραγιε καμιά έλπίς να σωθή ο δυσστιχησιμένος 'Αβαλλόν;

—Μεγαλειότατε, του άπάντησαν, άνασπεί άζάμια... μα ο θάνατός του είνε βέβαιος.

—'Αλλοίμονο! Έκανε ο 'Ερρίκος Β'. 'Ας άρχισουμε τώρα τον άγώνα των μοναχάχων.

'Επειτα από λίγη ώρα, ο βασιλεύς έβγαине νικητής και από το άγώνισμα αυτό.

Τότε πήγε και κάθησε πλάι στην 'Αρτέμιδα του Πουατιέ και μπροστά σ' έναν τον κόμμο, της προσέφερε το βραχιόλι που είχε λάθει ως έπαθλο.

Η βασίλισσα Αικατερίνη των Μεδίκων έγινε κατάχλωμη από τη λύσσα της.

Τότε ο εννοούμενός της στρατάρχης Γασπάρ ντε Ταβάν, ο όποιος στεκοταν πίσω της, έσκυψε στο αυτί της και της ελετε :

—Μεγαλειότατη, παρακολούθηστε με να ίδητε που θα πάω και τι θα κάνω.

—Και τι θα κάνης, γενναίε μου Γασπάρ; ρώτησε η βασίλισσα.

—Θά κόμω τη μίστη της 'Αρτέμιδος του Πουατιέ, άπάντησε ψυχρά και με δλη τον τη σοβαρότητα ο Ταβάν.

Κι' έτοιμάστηκε να σπρωθή για να πραγματοποιηση το τρελλό σχεδιό του. Μα η Αικατερίνη, γοητευμένη και τρομαγμένη συγχρόνως, τον συγκράτησε.

—Μά δέν συλλογίζεσαι, Γασπάρ, πως είσαι χαμένος;...

—Τό σέφτηκα, Μεγαλειότατη, μα θέλω να σώσω τον βασιλέα και τη Γαλλία.

—Εύχαριστώ, Γασπάρ, ελετε η Αικατερίνη, είσαι ένας πιστός φίλος κι' ένας γενναίος στρατιώτης. Μα σέ διατάσσω να μείνης

έκει που κάθησαι. 'Ας κάνουμε ύπομονή, Γασπάρ!

'Υπομονή! Αυτό Έκανε

πραγματι ως τότε η Αικατερίνη των Μεδίκων. Η γυναίκα αυτή, η οποία άργότερα έπαιξε ένα τόσο τρομερό ρόλο στην ιστορία της Γαλλίας, έμεινε ως την εποχή εκείνη μέσ' στη σιγή. Περίμενε ώσπός... 'Αθ' οχόταν πολύ σύντομα κι' η σειρά ή διηγή της...

VIII

Ο ΝΙΚΗΤΗΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

—Λοιπόν, ρώτησε έπειτ' από λίγη ώρα ο βασιλεύς αυτούς που τον περιστοιχίζαν, τι κάνει ο κόμμος ντ' 'Αβαλλόν;

—'Αλλοίμονο, Μεγαλειότατε, του άπάντησαν, ξεφύγησε από άλλων στιχημών.

—Ο Θεός ν' άνασταθή την ψυχή του! ελετε ο 'Ερρίκος Β'. 'Ηταν ο πιο γενναίος κι' ο πιο άφοσιωμένος άξιωματικός της φρουράς μου. Πώς λοιπόν θα τον άνταναστήση γυναίκα μου; Μα η ζωή περιμένουν κι' η κονταρομαχίς πρέπει ν' άρχισουν. Να ιδούμε ποιος θα νικήση και θα πάρη άπ' τα χέρια της βασιλείσης το περιδέραιο...

Στον πρώτο γύφο του άγωνίσματος άνεδείχθη νικητής ο στρατάρχης Νταμβίλ, ο όποιος ήταν επίδεξις κι' εύρωστος και κατόρθωσε να καταβάλη και τους πέντε αντίπαλους του.

Τότε ο βασιλεύς δέν κρατήθηκε πειά.

—'Ας δοΐμε, ελετε στο στρατάρχη, αν θα με νικήσετε και μένα...

Και άφου δολίστηκε, άνταμειώτισε το Νταμβίλ, τον όποιον δέν δυσκολέτησε να νικήση. 'Επειτα νίκησε και τον κ, ντ' 'Ασέν. Μα κατόπι κανένας αντίπαλος δέν παρουσιάστηκε πειά.

—Τι έπαύατε λοιπόν, κόμμο; ρώτησε ο 'Ερρίκος. Πως; κανένας δέν θέλει να μ' άνταμειώση πειά; Μήπως φοβάστε να με νικήσετε; Μα δέν υπάρχει βασιλεύς εδδ, παρά μόνο ο νικητής!... 'Ειστρέξ, κόμμο! 'Επιστέθηκε μου και μ' όλη σας την τόλμη μάλιστα!...

Μά κανένας δέν τολμούσε να έπατεθη, γιατί όλοι φοβόντουσαν μήπως νικώντας τον βασιλέα, ύποπέσουν στη δυσμένειά του.

Ο βασιλεύς έντωματάξυ είχε κατασφιμάσει κι' άνταμειωτίσει. 'Αρχισε μάλιστα να ύπομιάζεται, ότι στα προηγούμενα άγωνίσματα οι αντίπαλοι τον είχαν άφήσει επίτηδες να τους νικήση, και αυτή ή ιδέα, η οποία ύποβίβαζε στον ίδιο τον έαυτό του τη νίκη του, τον γέμιζε από πείσμα.

Τέλος, ένας νέος παρουσιάστηκε στο πειθό. Ο 'Ερρίκος, χωρίς καν να κωτάξη ποιος ήταν, ύψωσε το κοντάρι του και ώρησε έναντιον του. Τα κοντάρια των δυο αντιπάλων συνεκρούστηκαν κι' έγιναν κομμάτια. Μα ο βασιλεύς, μη μπορώντας να συγκαταστή άπ' τον αντίχτυμο του χτυπήματος, έγειρε προς τα πίσω και γιά να μνη πείση κάτω, κατέβαλε μιιά τεραστία προσπάθεια και πιάστηκε άπ' τα χαλινάρια του άλλου του.

'Εκείνη τη στιγμή ένα ρολόι σήμανε έξη, σημειώνοντας το τέλος των άγώνων.

Ο 'Ερρίκος Β' είχε νικήθει.

Κατέθηκε γοργός και πρόχαμος από το αλόγο του, πέταξε τα χαλινάρια σ' έναν Ιπποκόμο και πήγε και πήρε από το χέρι το νικητή του, για να τον οδηγηση ο ίδιος μπροστά στη βασίλισσα. Με μεγάλη του έκπληξι ελετε τότε πως ο νέος αυτός Ιπποκόμος του ήταν έντελώς άγνωστος.

Όστόσο, ήταν ένας θαυμάσιος με λαμπρό και εύγενή παρουσίαστικό. Η βασίλισσα μάλιστα, καθώς περνούσε το πεδίοδρομο στο λαμό του νέου αυτού, ο όποιος είχε γονατίσει μπροστά της, προσέξε την όμορφιά του και χαμογέλασε με γλυκύτητα.

Μά εκείνος, άφου ύποκλήθηκε βαθεία, άνορθώθηκε και προχω-

Η Αικατερίνη των Μεδίκων.

ρώντας μερικά βήματα, πήγε και στάθηκε μπρός στην Αρτέμιδα ντέ Κάστρο, στην οποία και προσέφερε το έπαθλο της νίκης του.

‘Η σάβιγγες αντήχησαν έκεινη τη στιγμή κι’ έτσι κανείς δεν μπόρεσε ν’ άκουση δυο κραυγές που βγήκαν από τα στόματα της κόρης του βασιλέως και του νικητού του:

— Γαβριήλ!...
— Αρτεμιά!...

‘Η Αρτεμιά ντέ Κάστρο, κατάγλυμη από χαρά κι’ έκπληξη, πήρε το περιδέραμο με χέρι που έφραζε. ‘Όλοι, βλέποντας αυτή τη σαφή, σκέφτηκαν ότι ο άγνωστος Ισπότης είχε άκουσει τον βασιλέα να υπόσχεται το περιδέραμο στην κόρη του, και γι’ αυτό έσπευσε να τής το προσφέρει. Εβρισκαν μάλιστα το διάβημά του έξαιρετικά λεπτό και άξιο αληθινού ευπατριδίου. ‘Ο βασιλεύς μάλιστα ήταν κατενθουσιασμένος.

— Νά, είστε, μιά λεπτότης που συγκαλεί. Μά εγώ, ο οποίος κανχώμια πώς ξέρω τα όνόματα όλων των ευγενών μου, όμολογώ, κύριε, πώς δεν θυμώμαι να σας ξέρω.

— Μεγαλειότατε, απάντησε ο κόμης Γαβριήλ ντέ Μοντζωμερού (γιατί αυτός ήταν ο νικητής του βασιλέως), βρισκόμαι για πρώτη φορά μπροστά στη Μεγαλειότητά σας. Ύπηρετούσα ως τώρα στο στρατό και μάλιστα από όλην την ελπίδα μου από την Ίταλία. ‘Ονομάζομαι Ισποκόμης ντε Ήξιμες.

— Ύποκόμης ντε Ήξιμες; είστε ο βασιλεύς. ‘Όραία! Θα θυμώμαι τώρα το όνομα του νικητού μου...

— Μεγαλειότατε, απάντησε ο Ισποκόμης, δεν υπάρχει νικητής ότου βρισκόμαστε οσείς. ‘Εσείς έμπνέετε τους νικητές! Ίδου ή άπώδειξ.

Και ο Γαβριήλ έκανε ένα νόημα. ‘Αμέσως ο Ισποκόμης του Μιρτέν Γζέο και δυο πολεμιστά μπήκαν μέσα στο στίβο, κρατώντας τις σημαίες που είχε φέρει ο κύριός τους από την Ίταλία και τις όποιες απόθεσε μπρός στα πόδια του βασιλέως.

— Μεγαλειότατε, είστε ο Γαβριήλ, ίδου ή έχθρικός σημαίες, τις όποιες κυριεύσαν τα στρατεύματά σας στην Ίταλία και τις όποιες ο ήμψηότατος δούξ ντε Γκίζ στέλνει στη Μεγαλειότητά σας. ‘Εχω επίσης, Μεγαλειότατε, να σας παραδώσω και τις επιστολές αυτές του δούκός.

— Εύχαριστώ, κύριε ντε Ήξιμες, απάντησε ο βασιλεύς και άνοιγοντας τα σφραγισμένα γράμματα, άρχισε να τα διαβάει.

— Μά τί διαβάσω; φώναξε σε λίγο. Τέσσερες από τις σημαίες αυτές τις κυριεύσατε ο ίδιος... ‘Εξάδειξέ μου ο Γκίζ σας θεωρεί ως έναν από τους γενναότερους άξιωματικούς του. Κύριε ντε Ήξιμες, ζητήσατε μου ό,τι θέλετε και σας όρκίζομαι στο Θεό πώς θα το πετύχετε άμέσως.

— Μεγαλειότατε, με πολυεύχεστε. ‘Επειδή δεν ξέρω τί να σας ζητήσω, έγκαταλείπεται στην είνουά σας...

— Είκαστε λοχαγός στο στρατεύμα του δούκός ντε Γκίζ; ρώτησε ο βασιλεύς. Θα σας άρεσε λοιπόν να γίνετε λοχαγός της φρουράς μου... ‘Ετσι ο δυστυχισμένος ντε Ήθαλλόν, ο όποιος πέθανε σήμερα, θα έχη άξιο άντικαταστάτη του...

— Μεγαλειότατε... κηθύρισε ο Γαβριήλ συγκινημένος.
— Δέχσθε; Σύμφωνοι; τον διέκοψε ο βασιλεύς. Θ’ αναλάβετε από αύριο τα καθήκοντά σας. Τώρα θα γυρίσουμε στο Λούδρο. ‘Εκει θα μου μιλήσετε εκτενώς για τον πόλεμο της Ίταλίας.

‘Ο Γαβριήλ χατέρισε, ενώ ο βασιλεύς έδινε το σύνθημα της άναχωρήσεως.

‘Αμέσως το πλήθος άρχισε να διαλύεται, φωνάζοντας:

— Ζήτω ο βασιλεύς!...
‘Η Αρτεμιά βρέθηκε τότε σε μία στιγμή πλάι στο Γαβριήλ.

— Αφού, του κηθύρισε, στη συγκέντρωσι της βασιλεύσης.
Και άπομακρύνθηκε μαζί με τις άλλες κυρίες της Αδής, αφήνοντας στην καρδιά του φίλου της μία θεία έλπίδα.

IX.

ΠΩΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΠΕΡΑΣΗ ΚΑΝΕΙΣ ΠΛΑ-Ι- ΣΤΗ ΜΟΙΡΑ ΤΟΥ, ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΤΟ ΑΝΤΙΑΠΗΦΘΗ

‘Οσάκις γινόταν συγκέντρωσις στα διαμερίσματα της βασιλεύσης, γινόταν συνήθως το βράδυ μετά το σουπέ. Αδτή την πληροφορία έλαβε ο Γαβριήλ, όταν ρώτησε σχετικώς και συγχρόνως έμαθε ότι το καινούργιο του άξίωμα τον υποχρέωνε να παρευρεθώ στη συγκέντρωσι αυτή.

‘Επρεπε μόνο να περμμένη είκοσιτέσσερες ώρες. Για να σκοτώση λοιπόν τον καιρό του, άρχισε να γυρίζη το Παρίσι, ζητώντας ένα σπίτι κατάλληλο για να εγκατασταθώ και είχε την εύτυχία — ήταν πραγματικά τυχερός έκεινη την ήμερα — να βρω άδειαν το μέγαρο, στο όποιο ο πατέρας του κατοικούσε άλλοτε. Το νοίκιασε, άν και ήταν κάπως μεγαλοπρεπές για ένα λοχαγό της φρουράς. Μά ο Γαβριήλ είχε μεγάλη περιουσία κι’ έγραψε στον πατέρα του οικονομώ ‘Ελίου να του στείλη ένα ποσό για τα έξοδα της εγκαταστάσεως του στο Παρίσι. Λογάρωζε επίσης να προσκαλέση κοντά του και την καλή του τροφή Άλούζα.

‘Ο Γαβριήλ είχε πραγματοποιήσει πια ένα μέρος των όνειρων του. Δεν ήταν πια παιδί, μά ένας άνδρας, ο όποιος είχε αποδείξει τον ήρωισμό του. Μόνος, με το σπαθί του και το θάμρο του, είχε καταλάβει σε ήλικία είκοσιτεσσάρων χρόνων μία θέση που θα τη ζηύειαν όλοι οι ευγενείς της Γαλλίας. Είχε ξαναβρω έκείνη που άγαπούσε και δεν του έμπεε πια να βρω, παρά τους έχθρους του.

‘Εκείνη τη νύχτα, ο Γαβριήλ κομήθηκε ευχαριστημένος. Την άλλη μέρα το πρωί, παρουσιάστηκε στον κύριο ντε Μπουασσύ, τον μεγάλο ανύαρχη της Γαλλίας, για να δείξη τους τίτλους της ευγενείας του. ‘Ο κύριος ντε Μπουασσύ, ένας έντιμότατος άνδρας, ήταν φίλος του κόμητος ντε Μοντζωμερού, του πατέρα του. Κατάλαβε λοιπόν για ποιο λόγο ο Γαβριήλ ήθελε ν’ άποχωρήη το πραγματικό του όνομα και του υποσέθησε με τον λόγο της τιμής του πώς θα κρατούσε το μυστικό του. Κατόπιν ο άρχηγός του στρατιωτικού όικου του βασιλέως παρουσίασε τον καινούργιο λοχαγό στο λόγο του. ‘Επειτα ο Γαβριήλ ανέλαβε άμέσως τα καθήκοντά του κι’ άπεύρωσε τις κρατικές φυλακές του Παρισιού, ύπηρεσία που έφραζε να την κάνει μία φορά το μήνα.

‘Αρχισε με τη Βασίλη και τελείωσε με το Σατελέ.

Νόμιζε πια πώς είχε τελείωσε την έπιθεώρησί του, όταν ο διοικητής του Σατελέ του έδειξε μέσα στο βιβλίό των κρατογιμένων του, μία σελίδα σχεδόν λευκή, στην όποια ήταν γραμμένη μονάχα ή έξης σημείωσις, ή όποια έκανε καταληπτική έντύπωσι στο Γαβριήλ: —

— ‘Αριθ. 21, Α., μυστικός κατάδικος. ‘Αν, κατά την έπιθεώρησι του διοικητού της φυλακής ή του λοχαγού της φρουράς, ο κατάδικος αυτός θελήσει να μιλήση, πρέπει να μεταφερθώ άμέσως σ’ ένα κελλί πιο βαθύ και πιο άρρόσιτο.

— Ποιός εινε αυτός ο τόσο σημαντικός κατάδικος; ρώτησε ο Γαβριήλ τον διοικητή του Σατελέ κι, ντε Σαύβουαόν.

— Κανείς δεν τον ξέρει, του απάντησε έκεινος. Τον παρέλαβα άπ’ τον προκάτοχό μου, όπως κι’ αυτός τον παρέλαβε από τον προκάτοχό του. Καθώς βλέπετε, ή χρονολογία του στη φυλακή έχει μείνει κενή. Θα τον έφραγαν έδω έπί της Βασιλείας του Φραγκισκου Α’. ‘Όπως μου είπαν, έπεχείρησε δυό—τρεις φορές να μιλήση. Μά με την πρώτη λέξι που θα πη, ο διοικητής της φυλακής πρέπει να κλείση την πόρτα του κελλιού του και να τον μεταφέρη σε άλλο κελλί πιο τρομερό. Αυτό έκαναν οι προκάτοχοί μου, γιατί, σ’ έναντία περίπτωση, θα έτιμωρόντο πολύ άυστηρά. Θα εινε, χωρίς άλλο, κανέναν τρομερό έγκληματίας. Μένει συνεχώς άλυσοδεμένος κι’ έπειδή έπεχείρησε, όπως σας είπα, δυό—τρεις φορές να μιλήση, μεταφερόντάς τον από κελλί σε κελλί, βρισκεται τώρα σ’ ένα τρομερό κελλί. ‘Εν’ άλλο μονάχα εινε τρομερώτερο άπ’ αυτό το άμα τον μεταφέρουμε εκεί, τον περμίνει βέβαιος θάνατος. Μά ο κατάδικος το ξέρει αυτό και δεν μιλάει πια. Μένει πάντα άλυσοδεμένος και για κάθε ένδεχόμενο, ο φύλακός του μπαίνει σε κάθε στιγμή στο κελλί του.

— Μά άν μιλήσει στο φύλακά του; ρώτησε ο Γαβριήλ.

— ‘Ό! έχον φροντίσει γι’ αυτό. ‘Ο φύλακός του εινε κοφάλας και δεν βγαίνει ποτέ άπ’ τη φυλακή.

‘Ο Γαβριήλ άνατέριωσε. Αυτός ο άνδρας, ο όποιος βρισκόταν τόσο χωρισμένος από τον κόσμο των ζωντανών κι’ ο όποιος εν τούτοις ζώσε και σκεφτόταν, του ένέπνεε όικτο, άνάμικο με τύχη. Πώς ζούσε και δεν έσοαζε το κεφάλι του στον τοίχο του κελλιού του; ‘Επρεπε τάχα άκάμα καμιά έλπίδα, ή όποια τον συγκρατούσε στη ζωή;

‘Ο Γαβριήλ έννοιωσε τώρα μία άχόρταγη περιέργεια να δη

αυτόν τον άνδρα... ‘Η καρδιά του χτυπούσε δυνατά, όπως χτυπούσε τη στιγμή που έπρόκειτο να ξαναβω την Αρτέμιδα.

(Ακολουθεί)

‘Ο Στρατάρχης Γασπάρ ντε Ταβάν.

